

**OGÓLNA SPECYFIKACJA TECHNICZNA WYKONANIA I ODBIORU ROBÓT**  
*Przebudowa i wyposażenie budynku Żłobka Miejskiego nr 4 przy ul. Zajchowskiego 1 w Elblągu  
wraz z zagospodarowaniem placu zabaw z przeznaczeniem  
na organizację i funkcjonowanie nowych miejsc dla dzieci*

**ST 00**

**Ogólna Specyfikacja Wykonania i Odbioru Robót**

**kod CPV: 450000000-7 - Roboty budowlane**

## **SPIS TREŚCI:**

### **1. Wstęp**

- 1.1. Przedmiot Ogólnej Specyfikacji Technicznej (ST)
- 1.2. Zakres stosowania ST
- 1.3. Zakres robót objętych ST
- 1.4. Zgodność robót z dokumentacją projektową i SST
- 1.5. Zgodność robót z umową
- 1.6. Zgodność robót z normami
- 1.7. Określenia podstawowe
- 1.8. Zapis stanu przed rozpoczęciem robót budowlanych
- 1.9. Bezpieczeństwo i higiena pracy
- 1.10. Ochrona przeciwpożarowa
- 1.11. Ochrona środowiska w czasie wykonywania robót
- 1.12. Ochrona własności publicznej i prywatnej
- 1.13. Miejsce prowadzenia robót budowlanych
- 1.14. Ograniczenie obciążeń osi pojazdów

### **2. Wymagania dotyczące materiałów i urządzeń**

- 2.1. Wymagania podstawowe
- 2.2. Materiały nieodpowiadające wymaganiom
- 2.3. Przechowywanie i składowanie materiałów i urządzeń
- 2.4. Kwalifikacje właściwości materiałów i urządzeń
- 2.5. Wariantowe stosowanie materiałów

### **3. Sprzęt i maszyny budowlane**

### **4. Środki transportu**

### **5. Wykonanie robót**

- 5.1. Ogólne wymagania dotyczące wykonania robót
- 5.2. Przekazanie Terenu Budowy
- 5.3. Zabezpieczenie Terenu Budowy

### **6. Kontrola jakości**

- 6.1. Program zapewnienia jakości
- 6.2. Badania i próbki
- 6.3. Dokumentacja budowy
- 6.4. Dokumenty zapewnienia jakości
- 6.5. Przechowywanie dokumentów budowy

### **7. Obmiar robót**

- 7.1. Ogólne zasady obmiaru robót
- 7.2. Zasady określania ilości robót i materiałów
- 7.3. Urządzenia i sprzęt pomiarowy

### **8. Odbiór robót**

- 8.1. Odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu
- 8.2. Odbiór częściowy
- 8.3. Odbiór końcowy
- 8.4. Odbiór pogwarancyjny po upływie okresu rękojmi i gwarancji

### **9. Zasady płatności**

### **10. Przepisy związane**

- 10.1. Ustawy
- 10.2. Rozporządzenia

## **1. Wstęp**

### **1.1. Przedmiot Specyfikacji Technicznej (ST)**

Przedmiotem niniejszej specyfikacji technicznej są wymagania ogólne dotyczące wykonania i odbioru robót przy realizacji projektu przebudowy i wyposażenie budynku Żłobka Miejskiego nr 4 przy ul. Zajchowskiego 1 w Elblągu wraz z zagospodarowaniem placu zabaw z przeznaczeniem na organizację i funkcjonowanie nowych miejsc dla dzieci.

### **1.2. Zakres stosowania ST**

Specyfikacja techniczna stanowi podstawę opracowania szczegółowych specyfikacji technicznych (SST) stosowanych jako dokument przetargowy i kontraktowy przy zlecaniu i realizacji robót wymienionych w pkt. 1.1.

Projektant sporządzający dokumentację projektową i odpowiednie szczegółowe specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych może wprowadzać do niniejszej specyfikacji zmiany, uzupełnienia lub uściślenia odpowiednie dla przewidzianego projektem zadania, które są niezbędne do określenia standardu i jakości.

Odstępstwa od wymagań podanych w niniejszej specyfikacji mogą mieć miejsce tylko w przypadkach małych, prostych robót i konstrukcji drugorzędnych o niewielkim znaczeniu, dla których istnieje pewność, że podstawowe wymagania będą spełnione przy zastosowaniu metod wykonania na podstawie doświadczenia i przy przestrzeganiu zasad sztuki budowlanej.

### **1.3. Zakres robót objętych ST**

Ustalenia zawarte w niniejszej specyfikacji obejmują wymagania ogólne, wspólne dla robót budowlanych objętych szczegółowymi specyfikacjami technicznymi (SST):

### **1.4. Zgodność robót z dokumentacją projektową i SST**

Dokumentacja projektowa, SST oraz dodatkowe dokumenty przekazane wykonawcy stanowią załączniki do umowy, a wymagania wyszczególnione w choćby jednym z nich są obowiązujące dla Wykonawcy tak, jakby zawarte były w całej dokumentacji.

W przypadku stwierdzenia ewentualnych rozbieżności podane na rysunku wielkości liczbowe wymiarów są ważniejsze od odczytu ze skali rysunków.

Wszystkie wykonane roboty i dostarczone materiały muszą być zgodne z dokumentacją projektową i SST. Wielkości określone w dokumentacji projektowej i w SST będą uważane za wartości docelowe, od których dopuszczalne są odchylenia w ramach określonego przedziału tolerancji. Cechy materiałów i elementów budowli muszą być jednorodne i wykazywać zgodność z określonymi wymaganiami, a rozrzuty tych cech nie mogą przekraczać dopuszczalnego przedziału tolerancji. W przypadku, gdy dostarczane materiały lub wykonane roboty nie będą zgodne z dokumentacją projektową lub SST i mają wpływ na niezadowalającą jakość elementu budowli, to takie materiały zostaną zastąpione innymi, a elementy budowli rozebrane i wykonane ponownie na koszt Wykonawcy.

### **1.5. Zgodność robót z umową**

Wykonawca winien wykonywać roboty zgodnie z umową. Wykonawca nie może wykorzystywać błędów lub opuszczeń w wyżej wymienionych dokumentach, a o ich wykryciu winien natychmiast powiadomić Inspektora nadzoru, który we współpracy z projektantem dokona odpowiednich zmian, poprawek lub interpretacji.

Wykonawca jest odpowiedzialny za jakość wykonania robót oraz za ich zgodność z dokumentacją projektową, specyfikacjami technicznymi oraz poleceniami inspektora nadzoru.

### **1.6. Zgodność Robót z normami**

Wykonawca jest zobowiązany do przestrzegania norm użytych w niniejszej specyfikacji oraz do innych Polskich Norm w tym w szczególności Polskich Norm przenoszących europejskie normy zharmonizowane, a w przypadku ich braku normy państw członkowskich Unii Europejskiej przenoszące europejskie normy zharmonizowane, które mają związek z wykonaniem prac objętych Umową i stosowania ich postanowień na równi z innymi wymaganiami zawartymi w specyfikacjach.

### **1.7. Określenia podstawowe**

Użyte w ST wymienione poniżej określenia, należy rozumieć w każdym przypadku następująco:

- **kierownik budowy**- osoba wyznaczona przez Wykonawcę, upoważniona do kierowania robotami i do występowania w jego imieniu w sprawach ich realizacji
- **inspektor nadzoru inwestorskiego (zwany dalej inspektorem nadzoru)**- osoba posiadająca odpowiednie

wykształcenie techniczne i praktykę zawodową oraz uprawnienia budowlane, wykonująca samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, której inwestor powierza nadzór nad budową obiektu budowlanego. Reprezentuje on interesy inwestora na budowie i wykonuje bieżącą kontrolę jakości i ilości wykonanych robót, bierze udział w sprawdzianach i odbiorach robót zakrywanych i zanikających, badaniu i odbiorze instalacji oraz urządzeń technicznych, jak również przy odbiorze gotowego obiektu

- **projektant** – należy przez to rozumieć uprawnioną osobę prawną lub fizyczną będącą autorem dokumentacji projektowej
- **polecenie Inspektora Nadzoru**- wszelkie polecenia przekazane Wykonawcy przez Inspektora Nadzoru, w formie pisemnej, dotyczące sposobu realizacji robót lub innych spraw związanych z prowadzeniem budowy
- **materiały**- wszelkie tworzywa niezbędne do wykonywania robót, zgodnie z dokumentacją projektową i specyfikacjami technicznymi, zaakceptowane przez Inspektora Nadzoru
- **wyrób budowlany**- należy przez to rozumieć wyrób w rozumieniu przepisów o ocenie zgodności, wytworzony w celu wbudowania, wmontowania, zainstalowania lub zastosowania w sposób trwały w obiekcie budowlanym, wprowadzany do obrotu jako wyrób pojedynczy lub jako zestaw wyborów do stosowania we wzajemnym połączeniu stanowiącym integralną całość użytkową
- **pozwolenie na budowę**- decyzja administracyjna zezwalająca na rozpoczęcie i prowadzenie budowy lub wykonywanie robót budowlanych innych niż budowa obiektu budowlanego
- **dokumentacja budowy**- pozwolenie na budowę wraz z załączonym projektem budowlanym, dziennik budowy, protokoły odbiorów częściowych i końcowych, w miarę potrzeby, rysunki i opisy służące do realizacji obiektu, operaty geodezyjne i książki obmiarów, a w przypadku realizacji obiektów metodą montażu - także dziennik montażu
- **dziennik budowy** - dziennik wydany przez właściwy organ zgodnie z obowiązującymi przepisami, stanowiący urzędowy dokument przebiegu robót budowlanych oraz zdarzeń i okoliczności zachodzących w czasie wykonywania robót.
- **przedmiar robót**- zestawienie przewidzianych do wykonania robót podstawowych w kolejności technologicznej ich wykonania, ze szczegółowym opisem lub wskazaniem podstaw ustalających szczegółowy opis, oraz wskazanie szczegółowych specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych, z wyliczeniem i zestawieniem ilości jednostek przedmiarowych robót podstawowych
- **księga obmiaru**- akceptowany przez Inspektora Nadzoru zeszyt z ponumerowanymi stronami, służący do wpisywania przez Wykonawcę, obmiaru dokonywanych robót w formie wyliczeń, szkiców i ewentualnych dodatkowych załączników Wpisy w księdze obmiaru podlegają potwierdzeniu przez Inspektora Nadzoru.
- **teren budowy** - przestrzeń, w której prowadzone są roboty budowlane wraz z przestrzenią zajmowaną przez zaplecze budowy.
- **część obiektu lub etap wykonania**- należy przez to rozumieć część obiektu budowlanego zdolną do spełniania przewidywanych funkcji techniczno- użytkowych i możliwą do odebrania i przekazania do eksploatacji
- **ustalenia techniczne**- należy przez to rozumieć ustalenia podane w normach, aprobatkach technicznych i szczegółowych specyfikacjach technicznych
- **grupa, klasa, kategoria robót**- należy przez to rozumieć grupy, klasy, kategorie określone w rozporządzeniu nr 2195/2002 z dnia 5 listopada 2002 r. w sprawie Wspólnego Słownika Zamówień (Dz.Urz. L 340 z 16.12.2002 r., z późn. zm.)
- **istotne wymagania**- oznaczają wymagania dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i pewnych innych aspektów interesu wspólnego, jakie mają spełniać roboty budowlane.
- **normy europejskie** – oznaczają normy przyjęte przez Europejski Komitet Standaryzacji (CEN) oraz Europejski Komitet Standaryzacji elektrotechnicznej (CENELEC) jako „standarty europejskie (EN)” lub „dokumenty harmonizacyjne (HD)”, zgodnie z ogólnymi zasadami działania tych organizacji.
- **robotą podstawową** – minimalny zakres prac, które po wykonaniu są możliwe do odebrania pod względem ilości i wymogów jakościowych oraz uwzględniają przyjęty stopień scalenia robót.
- **Wspólny Słownik Zamówień**- klasyfikacja produktów, usług i robót budowlanych, stworzonych na potrzeby zamówień publicznych. Składa się ze słownika głównego oraz słownika uzupełniającego. Obowiązuje we wszystkich krajach Unii Europejskiej. Zgodnie z postanowieniami rozporządzenia 2151/2003, stosowanie kodów CPV do określania przedmiotu zamówienia przez zamawiających z

ówczesnych Państw Członkowskich UE stało się obowiązkowe z dniem 20 grudnia 2003 r. Polskie Prawo zamówień publicznych przewidywało obowiązek stosowania klasyfikacji CPV począwszy od dnia akcesji Polski do UE, tzn. od 1 maja 2004 r.

- **odpowiednia (bliska) zgodność** - zgodność wykonywanych Robót z dopuszczonymi tolerancjami, a jeśli przedział tolerancji nie został określony - z przeciętnymi tolerancjami, przyjmowanymi zwyczajowo dla danego rodzaju Robót budowlanych.

### **Określenia i skróty**

Określenia i skróty używane w Dokumentach Umownych mają następujące znaczenie:

PN	- Polska Norma
BN	- Branżowa Norma
KPED	- Katalog Powtarzalnych Elementów Drogowych
ST	- Specyfikacje Techniczne

### **1.8. Zapis stanu przed rozpoczęciem robót budowlanych**

Przed rozpoczęciem wszelkich robót budowlanych wykonawca przeprowadzi wizję lokalną terenu uwzględniającą wszystkie elementy, na które roboty budowlane będą oddziaływać.

Wykonawca przekaże Inspektorowi nadzoru na piśmie potwierdzenie dokonania wizji lokalnej przed rozpoczęciem działań.

Wszelkie elementy (takie jak jezdnie, chodniki, istniejące budynki) uszkodzone podczas i/lub po wykonaniu robót przez wykonawcę naprawione będą na koszt wykonawcy- doprowadzone będą do stanu sprzed wykonywania robót lub lepszego w celu uzyskania aprobaty inspektora nadzoru.

### **1.9. Bezpieczeństwo i higiena pracy**

Wykonawca jest odpowiedzialny za stosowanie do robót wszystkich środków bezpieczeństwa przez cały okres prowadzenia robót.

Wszelkie urządzenia i systemy muszą być zgodne z obowiązującymi w Polsce normami oraz przepisami dotyczącymi BHP.

Wykonawca zapewni i będzie utrzymywał w stanie gotowym do użycia wszelkie wyposażenie niezbędne do udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach. Wykonawca zapewni, że w miejscach prowadzenia robót będzie znajdować się osoba posiadająca wiedzę na temat udzielania pierwszej pomocy.

### **1.10. Ochrona przeciwpożarowa**

Wykonawca zapewni stałą obecność personelu wyszkolonego w zakresie p/poż. oraz dostępność urządzeń p/poż. w trakcie prowadzenia robót. Wykonawca będzie zapobiegał i gasił pożary niezależnie od przyczyn ich powstania.

Materiały łatwopalne będą składowane w sposób zgodny z odpowiednimi przepisami i zabezpieczone przed dostępem osób trzecich. Wykonawca będzie odpowiedzialny za wszelkie straty spowodowane pożarem wywołanym jako rezultat realizacji robót albo przez personel wykonawcy.

### **1.11. Ochrona środowiska w czasie wykonywania robót**

Wykonawca ma obowiązek znać i stosować w czasie prowadzenia robót wszelkie przepisy dotyczące ochrony środowiska naturalnego.

W okresie trwania prac budowlanych Wykonawca będzie podejmował wszelkie konieczne kroki mające na celu stosowanie się do przepisów i norm dotyczących ochrony środowiska na terenie i wokół terenu budowy oraz będzie unikać uszkodzeń lub uciążliwości dla osób lub własności społecznej, a wynikających ze skażenia, hałasu lub innych przyczyn powstałych w następstwie jego sposobu działania.

Stosując się do tych wymagań, Wykonawca będzie miał szczególny wzgląd na:

- lokalizację miejsc magazynowania materiałów
- środki ostrożności i zabezpieczenia przed zanieczyszczeniem pyłami lub substancjami toksycznymi.

### **1.12. Ochrona własności publicznej i prywatnej**

Wykonawca odpowiada za ochronę instalacji i urządzeń zlokalizowanych w obszarze oddziaływania robót budowlanych. Wykonawca zapewni właściwe oznaczenie i zabezpieczenie przed uszkodzeniem tych elementów w czasie trwania prac.

O fakcie ich przypadkowego uszkodzenia bezzwłocznie powiadomi inspektora nadzoru oraz będzie z nim współpracował, dostarczając wszelkiej pomocy potrzebnej przy dokonywaniu napraw. Wykonawca będzie odpowiadać za wszelkie uszkodzenia spowodowane przez jego działania.

### **1.13. Miejsce prowadzenia robót budowlanych**

W czasie określonym w warunkach umowy zamawiający przekaze miejsce prowadzenia robót budowlanych wykonawcy. Zamawiający przekaze też dziennik budowy oraz jeden egzemplarz dokumentacji projektowej i jeden komplet Szczegółowych Specyfikacji Technicznych Wykonania i Odbioru Robót.

Przed przystąpieniem do robót wykonawca zabezpieczy w sposób wystarczający teren prowadzenia prac przed dostępem osób nieupoważnionych. Wykonawca zapewni wydzielenie, oświetlenie oraz ochronę miejsca wykonywania robót do czasu ich ukończenia.

Pomieszczenia przeznaczone na pobyt pracowników wykonawcy muszą być regularnie sprzątane, a śmieci i odpadki regularnie usuwane.

### **1.14. Ograniczenie obciążeń osi pojazdów**

Wykonawca będzie stosować się do ustawowych ograniczeń nacisków osi na drogach publicznych przy transporcie materiałów i wyposażenia na i z terenu robót. Wykonawca uzyska wszelkie niezbędne zezwolenia i uzgodnienia od właściwych władz co do przewozu nietypowych wagowo ładunków (ponadnormatywnych) i o każdym takim przewozie będzie powiadamiał Inżyniera. Inżynier może polecić, aby pojazdy nie spełniające tych warunków zostały usunięte z terenu budowy. Pojazdy powodujące nadmierne obciążenie osiowe nie będą dopuszczone na świeżo ukończony fragment budowy w obrębie terenu budowy i Wykonawca będzie odpowiadał za naprawę wszelkich robót w ten sposób uszkodzonych, zgodnie z poleceniami Inspektora nadzoru.

## **2. Wymagania dotyczące materiałów i urządzeń**

### **2.1. Wymagania podstawowe**

Wszelkie materiały i urządzenia stosowane przy wykonywaniu kontraktu muszą być:

- dopuszczone do obrotu i stosowania zgodnie z obowiązującym prawem i posiadać wymagane prawem deklaracje lub certyfikaty zgodności i oznakowanie
- zgodne z postanowieniami kontraktu, SSP i poleceniami inspektora nadzoru
- nowe i nieużywane.

Podane w SST wymagania dotyczące materiałów i urządzeń są wymaganiami minimalnymi, dopuszczalne jest stosowanie przez wykonawcę rozwiązań o wyższym standardzie. Zastosowanie rozwiązań o wyższym standardzie nie może być podstawą do roszczeń wykonawcy o zwiększenie ceny kontraktowej.

### **2.2. Materiały nieodpowiadające wymaganiom**

Materiały nieodpowiadające wymaganiom zostaną przez wykonawcę wywiezione z terenu budowy.

Cechy materiałów muszą być jednorodne i wykazywać zgodność z określonymi wymaganiami, a rozrzuty tych cech nie mogą przekraczać dopuszczalnego przedziału tolerancji. W przypadku, gdy dostarczane materiały nie będą zgodne z dokumentacją projektową lub SST zostaną zastąpione innymi, a elementy już wykonane- rozebrane i wykonane ponownie na koszt wykonawcy.

### **2.3. Przechowywanie i składowanie materiałów i urządzeń**

Wykonawca zapewni, aby tymczasowo składowane materiały i urządzenia, do czasu, gdy będą one potrzebne do robót, były zabezpieczone przed zanieczyszczeniem, zachowały swoją jakość i właściwości do robót i były dostępne do kontroli przez inspektora nadzoru.

Czasowe składowanie materiałów będzie zlokalizowane w obrębie miejsca prowadzenia robót budowlanych oraz uzgodnione z inspektorem nadzoru. Czas składowania materiałów i urządzeń należy zminimalizować poprzez właściwe zaplanowanie dostaw zgodnie z harmonogramem robót budowlanych.

Urządzenia i materiały należy przechowywać zgodnie z instrukcjami producentów. Wszelkie koszty związane z przechowywaniem i zabezpieczeniem materiałów i urządzeń uważa się za zawarte w kontrakcie i z tego tytułu wykonawcy nie należą się dodatkowe płatności.

### **2.4. Kwalifikacje właściwości materiałów i urządzeń**

Każda partia materiałów oraz wszystkie urządzenia muszą zostać zatwierdzone przez inspektora nadzoru.

Materiały i urządzenia muszą posiadać wymagane dla nich prawem świadectwa dopuszczenia dopuszczenia do obrotu i stosowania, certyfikaty na znak bezpieczeństwa, atesty, aprobaty itp. Dokumenty te wykonawca powinien przedstawić inspektorowi nadzoru nie później niż w dniu dostawy materiałów i urządzeń na teren budowy.

Dla zakupionych materiałów i urządzeń wykonawca uzyska od producentów lub dostawców protokoły z przeprowadzonych prób, które są reprezentatywne dla dostarczonych materiałów i urządzeń i przekaze kopię tych atestów inspektorowi nadzoru. Wykonawca zapewni, że materiały i urządzenia dostarczone na teren budowy można zidentyfikować i przypisać im właściwe atesty.

Wykonawca jest zobowiązany do dostarczenia materiałów i urządzeń odpowiednio wcześniej w celu przeprowadzenia inspekcji przez inspektora nadzoru.

Wykonawca przedstawi na życzenie inspektora nadzoru próbki materiałów do akceptacji. Wszystkie materiały wykorzystane podczas prac będą równe pod względem jakości zatwierdzonym próbkom.

Wykonawca jest zobowiązany do dostarczenia polskich tłumaczeń dokumentów związanych z materiałami, a istniejących w innych językach.

### **2.5. Wariantowe stosowanie materiałów**

Jeśli dokumentacja projektowa lub SST przewidują możliwość zastosowania różnych rodzajów materiałów do wykonywania poszczególnych elementów robót wykonawca powiadomi inspektora nadzoru o zamiarze zastosowania konkretnego rodzaju materiału. Wybrany i zaakceptowany rodzaj materiału nie może być później zamieniany bez zgody inspektora nadzoru.

### **3. Sprzęt i maszyny budowlane**

Wykonawca jest zobowiązany do używania jedynie takiego sprzętu, który nie spowoduje niekorzystnego wpływu na jakość wykonywanych robót.

Liczba i wydajność sprzętu będzie gwarantować przeprowadzenie robót zgodnie z zasadami określonymi w kontrakcie, wskazaniach inspektora nadzoru w terminie przewidzianym umową.

Sprzęt będący własnością wykonawcy lub wynajęty do wykonania robót ma być utrzymany w dobrym stanie i gotowości do pracy. Będzie on zgodny z normami ochrony środowiska i przepisami dotyczącymi jego użytkowania.

Wykonawca dostarczy inspektorowi nadzoru kopie dokumentów potwierdzających dopuszczenie sprzętu do użytkowania tam gdzie jest to wymagane przepisami.

Jakikolwiek sprzęt, narzędzia, maszyna lub urządzenie niegwarantujące zachowania warunków umowy zostanie przez inspektora nadzoru zdyskwalifikowane i niedopuszczone do robót.

Jeżeli dokumentacja projektowa lub SST przewidują możliwość wariantowego użycia sprzętu przy wykonywanych robotach, wykonawca powiadomi inspektora nadzoru o swoim zamiarze wyboru i uzyska jego akceptację przed użyciem sprzętu. Wybrany sprzęt, po akceptacji Inspektora nadzoru, nie może być później zmieniany bez jego zgody.

### **4. Środki transportu**

Wykonawca jest zobowiązany do stosowania jedynie takich środków transportu, które nie wpłyną negatywnie na jakość wykonywanych robót i właściwości przewożonych materiałów.

Liczba środków transportu będzie zapewniać prowadzenie robót zgodnie z zasadami określonymi w kontrakcie oraz w terminie przewidzianym kontraktem.

Wykonawca będzie usuwać na własny koszt wszelkie zanieczyszczenia spowodowane jego pojazdami na drogach publicznych oraz dojazdach do miejsca prowadzenia robót.

### **5. Wykonanie robót**

#### **5.1. Ogólne wymagania dotyczące wykonania robót**

Wykonawca zapewni obecność na miejscu wykonywania robót odpowiedniej liczby wykwalifikowanych robotników, inżynierów i innego niezbędnego personelu, odpowiednich maszyn i urządzeń, narzędzi i oprzyrządowania niezbędnego do wdrożenia projektu.

Wykonawca ponosi odpowiedzialność za dokładne rozmieszczenie i wyznaczenie wysokości wszystkich elementów robót zgodnie z wymiarami i rzędnymi określonymi w dokumentacji projektowej lub przekazanymi na piśmie przez inspektora nadzoru.

Następstwa jakiegokolwiek błędu spowodowanego przez wykonawcę w wykonaniu robót zostaną (jeżeli wymagać tego będzie inspektor nadzoru) poprawione przez wykonawcę na własny koszt.

Sprawdzenie wykonania robót przez inspektora nadzoru nie zwalnia wykonawcy od odpowiedzialności za ich dokładność.

Decyzje inspektora nadzoru dotyczące akceptacji lub odrzucenia robót i materiałów będą oparte na wymaganiach sformułowanych w umowie i SST, a także w normach i wytycznych.

Polecenia inspektora nadzoru będą wykonywane nie później niż w czasie przez niego wyznaczonym, po ich otrzymaniu przez wykonawcę pod groźbą zatrzymania robót. Skutki finansowe z tego tytułu ponosi wykonawca.

Wykonawca ograniczy prowadzenie robót budowlanych do wyznaczonego obszaru i wszelkich dodatkowych obszarów jakie mogą być uzyskane przez wykonawcę i uzgodnione z inspektorem nadzoru jako obszary robocze.

## **5.2. Przekazanie Terenu Budowy**

Zamawiający w terminie określonym w dokumentach kontraktowych przekaze Wykonawcy Teren Budowy wraz ze wszystkimi wymaganymi uzgodnieniami prawnymi i administracyjnymi, lokalizacją i współrzędne punktów głównych trasy oraz reperów, dziennik budowy i księgę obmiaru Robót oraz dwa egzemplarze Dokumentacji Projektowej i dwa komplety Specyfikacji Technicznej. Na Wykonawcy spoczywa odpowiedzialność za ochronę przekazanych mu punktów pomiarowych do chwili odbioru końcowego Robót. Uszkodzone lub zniszczone znaki geodezyjne Wykonawca odtworzy i utrwali na własny koszt.

## **5.3. Zabezpieczenie Terenu Budowy**

Wykonawca jest zobowiązany do utrzymania ruchu oraz utrzymania istniejących obiektów (jezdnie, ciągi piesze, bariery ochronne, urządzenia odwodnienia itp.) na terenie budowy, w okresie trwania realizacji prac, aż do zakończenia i odbioru ostatecznego robót.

Fakt przystąpienia do robót Wykonawca obwieści publicznie przed ich rozpoczęciem w sposób uzgodniony z Inżynierem oraz przez umieszczenie, w miejscach i ilościach określonych przez Inżyniera, tablic informacyjnych, których treść będzie zatwierdzona przez Inżyniera. Tablice informacyjne będą utrzymywane przez Wykonawcę w dobrym stanie przez cały okres realizacji robót.

Koszt zabezpieczenia terenu budowy nie podlega odrębnej zapłacie i przyjmuje się, że jest włączony w cenę kontraktową.

Wykonawca dostarczy, zainstaluje i będzie utrzymywać tymczasowe urządzenia zabezpieczające, w tym: ogrodzenia, poręcze, oświetlenie, sygnały i znaki ostrzegawcze oraz wszelkie inne środki niezbędne do ochrony robót.

Wjazdy i wyjazdy z terenu budowy przeznaczone dla pojazdów i maszyn pracujących przy realizacji robót, Wykonawca odpowiednio oznakuje w sposób uzgodniony z Inżynierem.

## **6. Kontrola jakości**

Wykonawca ustanowi program zapewnienia jakości, aby wykazać stosowanie się do wymagań umowy. Program ten będzie zgodny z wymaganiami podanymi w umowie.

Szczegółowe informacje na temat wszelkich procedur i dokumentów stwierdzających stosowanie się do nich będą przedkładane inspektorowi nadzoru przed rozpoczęciem każdego etapu robót budowlanych.

### **6.1. Program zapewnienia jakości**

Program zapewnienia jakości będzie zawierał:

- opis organizacji wykonania robót wraz z terminami i sposobem ich prowadzenia
- opis BHP
- wykaz zespołów roboczych, ich kwalifikacje i przygotowanie praktyczne
- wykaz osób odpowiedzialnych za jakość i terminowość wykonania poszczególnych elementów robót
- wykaz maszyn i urządzeń stosowanych do prowadzenia robót
- opis rodzajów i ilości środków transportu oraz urządzeń do magazynowania materiałów
- opis sposobu zabezpieczenia i ochrony ładunków przed utratą ich właściwości w trakcie transportu
- opis sposobu postępowania z robotami i materiałami nieodpowiadającymi wymaganiom

### **6.2. Badania i próbki**

Dla celów kontroli jakości i zatwierdzenia inspektor nadzoru uprawniony jest do dokonywania kontroli i pobierania próbek do badania materiałów u źródła ich wytwarzania i zapewniona mu będzie wszelka niezbędna pomoc wykonawcy i producenta materiałów.

### **6.3. Dokumentacja budowy**

Dokumentację budowy w rozumieniu umowy stanowią w szczególności:

- pozwolenie na budowę wraz z projektem budowlanym
- dziennik budowy
- dokumenty wykonawcy
- komunikaty zgodne z warunkami umowy- polecenia, powiadomienia, prośby, zgody, zatwierdzenia, świadectwa itp.
- harmonogram robót
- raporty o postępie prac wykonawcy
- protokoły z prób, inspekcji, odbiorów
- dokumenty zapewnienia jakości
- wszelkie uzgodnienia, umowy prawne i umowy ze stronami trzecimi



- protokoły z narad technicznych i koordynacyjnych

#### **6.4. Dokumenty zapewnienia jakości**

Atesty materiałów, orzeczenia itp, receptury i wyniki kontroli oraz inne dokumenty i próbki materiałów będą dostarczone do odbiorów częściowych i końcowych robót. Inspektor nadzoru będzie miał nieograniczony dostęp do tych dokumentów.

#### **6.5. Przechowywanie dokumentów budowy**

W. wym. dokumenty oraz wszelkie inne związane z realizacją robót będą przechowywane na terenie prowadzenia robót w miejscu odpowiednio zabezpieczonym. Wszystkie próbki i protokoły przechowywane będą w uporządkowany sposób i oznaczone wg wskazań inspektora nadzoru w czasie przez niego zaleconym.

Wszelkie dokumenty budowy będą zawsze dostępne dla inspektora nadzoru, Nadzoru Budowlanego i przedstawiane do wglądu na życzenie zamawiającego.

### **7. Obmiar robót**

#### **7.1. Ogólne zasady obmiaru robót**

Obmiar robót będzie określać faktyczny zakres wykonywanych robót, zgodnie z dokumentacją projektową i SST, w jednostkach ustalonych w kosztorysie.

Obmiar robót będzie przeprowadzony zgodnie z zapisami umowy.

#### **7.2. Zasady określania ilości robót i materiałów**

Zasady określania ilości robót podane są w odpowiednich specyfikacjach technicznych i lub w KNR-ach. Jednostki obmiaru powinny zgodnie z jednostkami określonymi w dokumentacji projektowej i kosztorysowej oraz przedmiarze robót.

#### **7.3. Urządzenia i sprzęt pomiarowy**

Wszystkie urządzenia i sprzęt pomiarowy, stosowany w czasie obmiaru robót będą zaakceptowane przez inspektora nadzoru. Urządzenia i sprzęt pomiarowy zostaną dostarczone przez Wykonawcę. Jeżeli urządzenia te lub sprzęt wymagają badań atestujących, to Wykonawca będzie posiadać ważne świadectwa legalizacji.

### **8. Odbiór robót**

#### **8.1. Odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu**

Odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu polega na końcowej ocenie ilości i jakości wykonywanych robót, które w dalszym procesie realizacji ulegną zakryciu.

Odbiór takich robót będzie dokonany w czasie umożliwiającym wykonanie ewentualnych korekt i poprawek bez hamowania ogólnego postępu robót. O gotowości danej części robót do odbioru wykonawca powiadomi inspektora nadzoru pisemnie. Odbiór będzie przeprowadzony zgodnie z zapisami umowy.

Jakość i ilość robót zanikających i ulegających zakryciu inspektor nadzoru oceni na podstawie:

- dostarczonych przez wykonawcę dokumentów potwierdzających jakość i zgodność wykonanych robót z kontraktem, takich jak: próbki materiałów, atesty, certyfikaty, świadectwa oraz wszelkie inne dokumenty niezbędne do zaakceptowania robót
- przeprowadzonych przez inspektora nadzoru inspekcji oraz badań.

#### **8.2. Odbiór częściowy**

Odbiór częściowy polega na ocenie ilości i jakości wykonanych części robót. Odbioru częściowego robót dokonuje się dla zakresu robót określonego w dokumentach umownych wg zasad jak przy odbiorze ostatecznym robót. Odbioru robót dokonuje inspektor nadzoru.

#### **8.3. Odbiór końcowy**

Celem odbioru końcowego jest protokolarne dokonanie finalnej oceny zgodności z umową wszystkich robót nim objętych w odniesieniu do ich ilości, jakości i wartości.

Warunkiem przystąpienia do odbioru końcowego jest zatwierdzenie przez inspektora nadzoru następujących dokumentów dostarczonych przez wykonawcę:

- dokumentacja powykonawcza i konserwatorska
- protokoły z przeprowadzonych odbiorów robót zanikających i ulegających zakryciu i odbiorów częściowych
- dziennik budowy

- kosztorys powykonawczy
- protokoły z wszystkich przeprowadzonych prób i inspekcji
- dokumenty, atesty, świadectwa jakości, atesty higieniczne i inne dotyczące materiałów zastosowanych w realizacji projektu

Wykonawca poinformuje pisemnie inspektora nadzoru o spełnieniu wszelkich wymagań formalnych i gotowości do przystąpienia do odbioru końcowego.

Niezależnie od zatwierdzenia inspektora nadzoru wykonawca będzie zobowiązany do przeprowadzenia odbioru końcowego w sposób dokumentujący zgodność z umową, a w szczególności dokumentujący osiągnięcie parametrów końcowych zgodnych z umową.

Zasady przeprowadzania odbioru zgodnie z zapisami zawartymi w umowie.

#### **8.4. Odbiór pogwarancyjny po upływie okresu rękojmi i gwarancji**

Zasady odbiorów pogwarancyjnych zgodnie z zapisami umowy.

#### **9. Zasady płatności**

Zasady płatności zgodnie z zapisami umowy.

#### **10. Przepisy związane**

##### **10.1. Ustawy**

- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (jednolity tekst Dz. U. z 2003 r. Nr 207, poz. 2016 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 177)
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. – o wyborach budowlanych (Dz. U. Nr 92, poz. 881)
- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. – o ochronie przeciwpożarowej (jednolity tekst Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229)
- Ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. – o dozorze technicznym (Dz. U. Nr 122, poz. 1321 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z późn. zm.)

##### **10.2. Rozporządzenia**

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 2 grudnia 2002 r. – w sprawie systemów oceny zgodności wyrobów budowlanych oraz sposobu ich oznaczania znakowaniem CE (Dz. U. Nr 209, poz. 1779 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 2 grudnia 2002 r. – w sprawie określenia polskich jednostek organizacyjnych upoważnionych do wydawania europejskich aprobat technicznych, zakresu i formy aprobat oraz trybu ich udzielania, uchylania lub zmiany (Dz. U. Nr 209, poz. 1780 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 września 1997 r. – w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 169, poz. 1650)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. – w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. Nr 47, poz. 401)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. – w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 120, poz. 1126)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 2 września 2004 r. – w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno- użytkowego (Dz. U. Nr 202, poz. 2072)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 11 sierpnia 2004 r. – w sprawie sposobów deklarowania wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym (Dz. U. Nr 198, poz. 2041).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 27 sierpnia 2004 r. – zmieniające rozporządzenie w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zamawiającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 198, poz. 2042).